

Nota Sport & bewegen 2025-2032

Reactie Utrechtse Sport op de Nota Sport & Bewegen 2025-2032

02-12-2024

Beste leden van het college en de gemeenteraad,

In deze adviesbrief geven wij onze reactie aan het college en de gemeenteraad op de nieuwe nota sport en bewegen 2025 - 2032. Dit doen wij namens de Utrechtse sport, op basis van de bespreking met het Utrechts SportCollectief op 25 november, waarin de gemeente de concept nota sport en bewegen heeft toegelicht. De uitkomst van onze bespreking treft u hieronder.

De ambitie en doelstellingen in de nieuwe nota sport en bewegen 2025 - 2032 zijn mooi, maar met de beoogde inzet en middelen in onze ogen onhaalbaar. De pijnlijke keuzes die in deze nota worden gemaakt voor de komende 8 jaar, baren ons ernstige zorgen. Onze boodschap is kort en pijnlijk: **Utrecht blokkeert de sport in een groeiende stad door een steeds verder beperkende sportbegroting.** Hieronder zetten wij onze punten in het kort uiteen.

1. Op papier willen we méér sporters, maar treffen hier geen voorzieningen voor

Een wijze les is: lees de gemeentebegroting, dan ken je de prioriteit van de gemeente. Als wij op die manier naar de sportbegroting van de gemeente Utrecht kijken, dan is de doelstelling 'In 2032 sluiten onze sport- en beweegvoorzieningen aan bij de groei van de stad en de behoeften van Utrechters' niet geloofwaardig. Met de middelen en inzet van deze 8-jarige nota wordt deze doelstelling zeer zeker niet behaald. Het aantal inwoners in onze stad neemt toe en is de afgelopen jaren al sterk toegenomen. Mensen (en in het bijzonder het aantal kinderen!) op een wachtlijst bij een sportaanbieder neemt eveneens toe. De voorzieningen lopen al achter en gaan de komende jaren alleen maar meer achterlopen. Als we niet méér inzetten op nieuwe, passende sportvoorzieningen gaat de sportdeur voor veel mensen letterlijk dicht. Voor nieuwe inwoners¹ en voor mensen die we succesvol stimuleren om te gaan sporten. Neem de Merwedekanaalzone waar straks 12.000 mensen wonen. Hier staat slechts 1 extra sporthal bij een school ingetekend voor de periode 30/40 (Mulier Instituut). Een stad als Oudewater heeft net zoveel inwoners als deze nieuwe wijk in Utrecht. Oudewater heeft als sportvoorzieningen o.a. een zwembad, twee sporthallen, zes voetbalvelden, een atletiekbaan, zes tennisbanen, zeven padelbanen, en meerdere fitness aanbieders. Voor een sportieve stad als Utrecht is het niet moeilijk te voorzien dat de geplande voorzieningen voor deze nieuwe bewoners véél te weinig zijn.

Zorg dat de sportinfrastructuur snel, maar zeker in de toekomstige groei op orde komt, zowel kwantitatief als kwalitatief (moderne voorzieningen en duurzaam). Maak letterlijk en figuurlijk voldoende ruimte (in de begroting). En neem ook de studentensport mee. Zij maken een groot deel uit van de groei van de bevolking én zijn bovendien voor een groot deel de vrijwilligers van de toekomst om de clubs ook op langere termijn vitaal te houden. We kunnen het ons niet veroorloven ze als sporter kwijt te raken. En dat doen we nu wel; al een hele tijd is het tekort voor studentensport bekend. De gemeente moet het gesprek met de Universiteit Utrecht aangaan met de intentie er op korte termijn samen uit te komen, in plaats van naar elkaar te kijken in de hoop dat de ander als geldschietter wil dienen.

- ¹ Tot 2032 komen er naar inschatting 25.000 inwoners bij in Utrecht.

2. Veel sportaanbieders staan op ontploffen

Door de groei van de stad wordt de druk op de bestaande sportaanbieders bij gelijkblijvende voorzieningen (zoals nu voorzien), alleen nog maar groter. Bij veel aanbieders en hun vrijwilligers is de rek er eigenlijk al uit. In de komende 8 jaar verwachten we dat veel sportaanbieders niet aan de verwachtingen kunnen voldoen door te weinig sportkader (trainers, scheidsrechters, coaches en bestuurders), te weinig vrijwilligers en te grote druk vanuit de wachtlijsten. Investeren in alle sportaanbieders om ze vitaal te houden is dan ook geen vraag, maar een noodzaak.

3. 37% van de mensen vindt kosten sport bezwaarlijk; wordt sport straks elitair?

Als de sportlidmaatschappen nog duurder worden, dan is de kans groot dat een deel van de sportende Utrechters afhaakt. De overheid is de belangrijkste veroorzaker van kostenstijgingen².

Aanbieders zijn genoodzaakt de abonnementen en contributies te verhogen. Een tegengestelde beweging aan de ambitie sport betaalbaar te houden of te maken. Uit recent onderzoek van het Mulier Instituut blijkt dat 37% van de sporters nu al twijfelt om door te gaan. Wij voorzien dat de te verwachten verhogingen van het sportabonnement of -contributie veel twijfelaars over de streep trekt om te stoppen met sporten. Het gaat hier veelal om de mensen die net niet aanmerking komen voor de U-pas en om middeninkomens. Voor veel sportverenigingen zal juist de voorgenomen tariefsverhoging per saldo een doodsteek zijn. Solidariteitspotjes of een onevenredige verdeling van de verhogingen wordt lastig als de basis al zo hoog is, dat deze voor iedereen voelbaar is. Dan is de ruimte bij de sterkere schouders om meer te dragen naar verwachting zeer beperkt, zo niet afwezig.

Anders dan u wenst, vrezen wij dat de sport op deze manier de komende jaren in Utrecht steeds meer voor de 'happy few' wordt. Een middel om dit o.a. tegen te gaan is de U-pas. Uit ervaring van de afgelopen jaren blijkt dat het budget bij heel veel U-pashouders per saldo **niet** besteed wordt aan sport. Prognose van het jeugdfonds Sport en Cultuur is dat in 2025 voor ongeveer 350.000 euro aan sportcontributies nodig is dat niet van de U-pas betaald kan worden. Wij vragen dus met **klem** om alsnog een gedeelte van het U-pas budget te oormerken om voor de Utrechtse kinderen in een kansarme positie te borgen dat zij mee kunnen (blijven) doen in de sport.

4. Iedereen op 1

Vanuit gezondheidsoptiek is het volstrekt onverstandig je als stad te beperken tot het leidende principe van ongelijk investeren voor gelijke sportstimuleringskansen: iederéén moet in beweging blijven of komen! De demografische groei van Utrecht vraagt om een inclusieve aanpak van preventie. Hierbij moet er een doordachte mix zijn van stimulering, toeleiding naar sportaanbieders en betaalbaarheid van de sport. Wij zijn voor een leven lang sporten voor iedereen in de stad: kinderen, scholieren, studenten, senioren en ouderen. Uit onderzoek van het Kenniscentrum Sport & Bewegen blijkt dat de maatschappelijke opbrengsten van sport en bewegen in Utrecht 2,64 keer zo hoog zijn als de kosten. De baten van 10% meer sportende en bewegende mensen bedraagt in Utrecht 28 miljoen euro. Dus: verbreed de sportstimulering naar alle doelgroepen en alle wijken. Alleen zo geef je goed invulling aan een ander leidend principe van deze nota: voorkomen is beter dan genezen.

5. Maak samen de stad met de sportaanbieders

Wij zijn zeer blij met de handreiking die deze nota doet om ondernemerschap in de sport verder te stimuleren. Er is nadrukkelijk meer aandacht voor de potentiële kracht van sport en voor het benutten van de ondernemerskracht en actiegerichtheid van de sport, waaronder diverse vormen van zelfbeheer³. Wij vragen ook op andere onderdelen ruimte te geven om sportaanbieders meer te betrekken. Van de inrichting van een nieuw gebied voor urban sports,

- ² De gemeentelijke voorgenomen tariefsverhogingen voor sportaccommodaties van 10 % vanaf 2027.
- Bezuinigingen op de BOSA: stichting Waarborgfonds Sport heeft berekend dat dit gemiddeld per vereniging euro 7.000 per jaar gaat kosten, voor de aanschaf van materialen als netten, ballen, kleding en ook voor investeringen in blaashallen en verduurzamingsmaatregelen.
- Afname van sportakkoordgelden, nu al geëffectueerd in de servicelijn van NOC*NSF.
- Nog steeds dreigende btw-verhogingen.
- ³ Sleutelbeheer, ontmoetingsruimte en sportkantine en het bewonersbod.

de inkoop van een nieuw type kunstgrasveld tot het mixen van functies op onze accommodaties. Wij realiseren ons dat deze nieuwe beleidsrichting veel van zowel de gemeente als de sportaanbieders vraagt en zeker niet gemakkelijk zal zijn. Maar als sportaanbieders pakken we deze handschoen graag op. Samen de stad maken zit in ons DNA.

De afgelopen periode is er hard gewerkt aan de totstandkoming van de nieuwe nota sport en bewegen 2025 - 2032. Een nota die ten opzichte van zijn voorgangers veel mooie en vernieuwende punten kent, zoals een vitaal en passend sport- en beweegaanbod, een handreiking voor het stimuleren van meer ondernemerschap bij clubs, meer aandacht voor nieuwe sporten en anders georganiseerde sportaanbieders en pilots voor open sportparken. De totstandkoming was geen makkelijke klus. Als sport willen we benadrukken dat we heel tevreden zijn over het proces dat is doorlopen en de inhoudelijke afstemming. Wij waarderen het enorm dat ook het Utrechts SportCollectief als georganiseerde sport zeer serieus is genomen door wethouder Eva Oosters en de opstellers van de nota. Dit geeft vertrouwen in de toekomst.

We pleiten met onze boodschap en punten niet voor een andere nota. In tegendeel; we spelen dezelfde wedstrijd en onderschrijven de ambitie, doelstellingen en leidende principes in deze nota. We willen alleen dat ook daadwerkelijk serieus (met voldoende financiële middelen) en stadsbreed ingezet wordt op preventie, een goede sportinfrastructuur, een vitale sportbasis voor iedereen en betaalbaarheid van de sport. Want alleen dan kunnen we de ambitie en doelstellingen in deze nota daadwerkelijk met elkaar realiseren!

Met sportieve groet,

Namens de Utrechtse sport

SportUtrecht & Het Utrechts SportCollectief